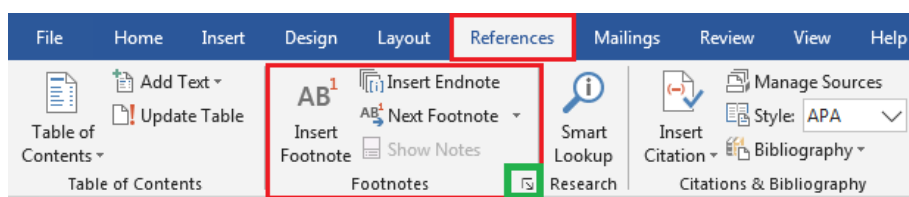

Фусноте и ендноте

Фусноте¹ и ендноте² су специјална врста текстова који се састоје из два дела: из ознаке и тумачења. Ознака се поставља на појам који желимо ближе објаснити, а од позиције тумачења зависи да ли користимо фусноту или ендноту. Фуснота се налази на дну стране на којој је ознака фусноте, а енднота се налази на крају комплетног текста. Има оправдања за коришћење и једне и друге врсте текста. Наиме, ако је објашњење дугачко и не може да стане на страну на којој је и ознака, онда ће текст процесор текст од појма који се објашњава, па надаље пренети на другу страну. То може да *уништи* естетске норме које текст мора да задовољава. У том смислу, ендноте су боље јер нема проблема са попуњеношћу странице текста, на крају документа може се додати колико год нам је потребно страна за опис енднота. Међутим, основна функција ових текстова је објашњење појма који се појавио у тексту и много је оправданије да се објашњење нађе на истој страници где и сам појам јер читалац може брзо да дође до њега, па су у том смислу фусноте корисније јер у случају енднота морамо стално листати текст и *јурити* за објашњењем неког појма или израза.

Наравно, на уређивачу текста остаје да одлучи да ли ће користити фусноте или ендноте, али никако не треба користити и једно и друго.

Стил означавања фуснота и енднота дефинише у менију **Footnotes** у оквиру картице **References**. Отвара се дијалогски прозор са именом **Footnote and Endnote** у коме:

У делу **Location** дефинишемо да ли желимо да користимо фусноте или ендноте. **Convert** користимо да бисмо фусноте конвертовали у ендноте или обрнуто.

У делу **Format** имамо неколико оквира:

- у оквиру **Number format** бирамо да ли се као ознаке користе арапски или римски бројеви, слова или неки специјални знаци. Ако има пуно фуснота (или енднота) користитимо арапске бројеве.

- оквир **Custom mark** користимо да бисмо унели специјални знак који желимо да се користи за означавање фуснота.

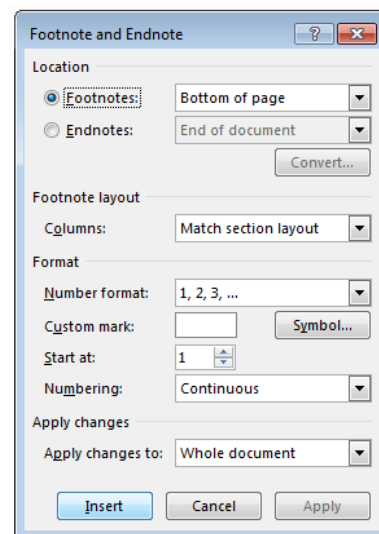
- дугме **Symbol...** омогућава да из табеле изаберемо жељени знак за означавање.

- оквир **Start at:** користимо да дефинишемо редни број прве ознаке (обично је то 1, али означавање може да почне од неког другог броја).

- оквир **Numbering** има вредност **Continuous** што значи да се ознаке надовезују једна на другу. У случају да желимо да ознаке на свакој страни или у сваком поглављу текста почињу од 1 ову вредност треба заменити са: **Restart each section** или **Restart each page**.

У делу **Apply changes** је само оквир **Apply changes to:** где можемо изабрати једну од вредности: **This section** или **Whole document** које се односе на део текста на који се примењује подешавање.

Дугме **Insert** користимо да запамтимо задате параметре и додамо ознаку фусноте или ендноте на тренутној позицији курсора. Дугме **Cancel** користимо да одустанемо од дефинисања параметара. Дугме **Apply** користимо да запамтимо задате параметре, али да не додајемо ознаку у овом тренутку. Фусноте и ендноте нису обавезни део текста. Ствар је аутора текста да ли ће или не користити их.

---

1 Footnote - налази се на дну странице. Дужина објашњења појма може бити произвољна, односно, онолико велика колико нам је потребно. Фуснота остаје на овој страници све док и ознака и објашњење могу да стану на једну страницу текста. Када је објашњење предугачко и не може да стане на исту страну као и ознака долази до преуређења странице појам са ознаком преноси се на другу страну на којој може да стане и објашњење. Ако је објашњење дужи од једне странице текста онда се фуснота не користи него се уместо ње дефинише енднота. Иначе, не треба претеривати са фуснотама јер не изгледа лепо документ у коме су фусноте дужи од основног текста

2 Endnote - налази се на крају документа.